

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 2023/1572

K A R A R

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan; "Mahalli İdareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme günüdür." hükmüne istinaden, Mahalli İdareler Genel Seçimleri 31 Mart 2024 Pazar günü yapılacaktır.

Söz konusu seçimlerde siyasi partilerin ön seçim veya aday yoklaması yöntemiyle seçim kurullarının yönetim ve denetimi altında yapacakları aday tespitine ilişkin esas ve usullerin uygulamada birlik, iş ve işlemlerin düzenli, sağlıklı, gecikmeksizin, süratle yürütülmesini sağlamak amacıyla aday tespitine ilişkin 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu ve 2972 sayılı Kanun hükümleri birlikte değerlendirilerek uygulanacak kuralların ve ön seçim ile ilgili genelgenin hazırlanması gerekmiş olmakla, konu incelendi.

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2972 sayılı Kanun'un "Adaylık" kenar başlıklı 10'uncu maddesinde, Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde aday tespitinin 2820 sayılı Kanun'un 37'nci maddesindeki hükümlere göre yapılacağı belirtildikten sonra, maddenin devam eden fıkralarında aday tespiti konusunda 2820 sayılı Kanun'un 37 ve 51'nci maddeleri hükümlerinin yeri geldikçe uygulanabilme olanağı bulunduğu işaret edilmiştir.

Bu Genelge'nin hazırlanmasında, Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde ön seçim veya aday yoklaması yöntemi ile aday tespiti konusunda uygulanacak asıl kurallar, 2820 sayılı Kanun'un 37 ve 51'nci maddeleri hükümleridir. Ancak, zaman zaman 2839 sayılı Kanun ve 2972 sayılı Kanun hükümlerine de başvurmak gereği göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca, oy kullanabilecek parti üyelerini seçmen listelerinin hazırlanması konusuna ilişkin hükümlerin yer aldığı 2820 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinin uygulanmasıyla ilgili kurallar üzerinde de önemle durulmuştur.

2820 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre, ön seçimlerde oy kullanabilecek siyasi parti üyelerinin hem Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen listelerde hem de parti üye kayıt defterinde yer almaları gerekmekte, bu nedenle seçmen listelerinin ilçe seçim kurullarınca hazırlanması sırasında yapılacak işlemler ayrıntılı olarak ve örnek verilerek açıklanmış bulunmaktadır. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen listeler ilçe bazında parti üyelerini yansıtmakla birlikte kimi zaman adres içermeyebilmektedir. Bu durumda, ilçeye bağlı belde ve merkez belediye ön seçim listelerinin hazırlanması gerektiği dikkate alınarak konu açıklığa kavuşturulmuştur.

Ancak, adreslere göre belde ve merkez belediye ön seçim seçmen listelerinin hazırlanması sırasında parti üye kayıt defterindeki adreslerden yararlanılması öngörülmesi karşın, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı listeleri ile üye kayıt defterleri arasında kayıtlı üyeler bakımından önceden uygunluk sağlanmasına gerek olmadığı sonucuna varılmakla birlikte, 2820 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinin değişik üçüncü ve dördüncü fıkralarında ön seçimlerin yapılacağı tarih itibarıyla bir önceki yılın son gününe kadar (31 Aralık 2023) 2820 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilen üyelerin ön seçimde oy kullanabileceği belirtildiğinden duraksama halinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı listesinin uygulanmasına öncelik tanınması gerektiği kabul edilmiştir.

Genelge'de, siyasi partilerin aday aday listelerini ilçe seçim kuruluna vermeleriyle ilgili olarak 2839 sayılı Kanun ile 2820 sayılı Kanun'un aday belirlenmesine ilişkin hükümleri göz önünde bulundurulmuştur.

Ön seçimler sonunda tutanaklara karşı yapılabilecek itirazlar, 2820 sayılı Kanun'un 51'nci maddesine uygun olarak ve 2972 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan seçim kurulları kademeleri dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Adaylara karşı yapılacak itirazlarla ilgili olarak ilçe seçim kurulu kararlarına karşı il seçim kuruluna; büyükşehir belediye başkanlığı adayları konusunda da, il seçim kurulunun vereceği kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilebileceği; her iki aşamada itiraz üzerine verilen kararların kesin olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda özellikle açıklanan konular yanında, ön seçimle ilgili Kanun hükümleri göz önüne alınarak hazırlanmış bulunan bu Genelge'nin kabul edilerek yürürlüğe konulması uygun görülmüştür.

S O N U Ç :

Açıklanan nedenlerle;

1- 31 Mart 2024 Pazar günü yapılacak Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde uygulanacak "Siyasi Partilerin Ön Seçim veya Aday Yoklaması Yöntemleriyle Aday Tespitine İlişkin 125 sayılı Genelge'nin kabulüne, Genelge'nin bu Kararın eki sayılmasına,

2- Karar örneği ve eki Genelge'nin;

a) Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

b) Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına,

c) Seçime katılabilecekleri tespit ve ilan edilecek siyasi partilerin genel başkanlıklarına,

gönderilmesine,

ç) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne Kurulumuzun www.ysk.gov.tr adresinde ve Kurumsal Portalda yayımlanmasına,

20/12/2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan

Ahmet YENER

Başkanvekili

Ekrəm ÖZÜBEK

Üye

Ali ÜRKER

Üye

Orhan USTA

Üye

Battal ÖĞÜT

Üye

Talip BAKIR

Üye

Dr. Serdar MUTTA

Üye

Mahmut AKGÜN

Üye

Feyzi EROĞLU

Üye

İsmail KALENDER

Üye

Ali ÇOPUR

**SİYASİ PARTİLERİN ÖN SEÇİM VEYA ADAY YOKLAMASI YÖNTEMLERİYLE
ADAY TESPİTİNE İLİŞKİN
125 SAYILI GENELGE**

Amaç, kapsam ve dayanak

MADDE 1- Bu Genelgenin amacı; siyasi partilerin 31 Mart 2024 Pazar günü yapılacak olan Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde, ön seçim veya aday yoklaması yöntemiyle seçim kurullarının yönetimi ve denetimi altında yapılacak aday tespit işlemlerinde uygulanacak kanun hükümlerini açıklığa kavuşturmak, görevlilerin karşılaşacakları tereddütleri gidermek ve uygulamada birliği sağlamaktır.

Bu Genelge; 298 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının on ve on sekizinci bentleri ile 2972 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanmıştır.

Ön seçim çevresi

MADDE 2- Ön seçim ve aday yoklamasında seçim çevreleri; il genel meclisi üyelikleri için ilçe; belediye meclisi üyelikleri ve belediye başkanlığı için belde; büyükşehir belediye başkanlığı için de o büyükşehir belediye sınırlarıdır (2972/3, 4, 10/b; 2820/37-son).

Ön seçim günü

MADDE 3- Seçime katılacak bütün siyasi partilerin ön seçim ve aday yoklaması yöntemiyle yapacakları aday tespitleri, Yüksek Seçim Kurulu tarafından hazırlanan Seçim Takviminde belirlenip ilan edilen 11 Şubat 2024 Pazar günü yapılır (2820/37-5).

Aday tespitine ilişkin bildirim

MADDE 4- Seçimlere katılacak siyasi partiler, hangi seçim çevrelerinde, hangi usul ve esaslarla aday tespiti yapacaklarını 10 Ocak 2024 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar Yüksek Seçim Kuruluna bildirirler. Bu bildirim, il seçim kurulları aracılığı ile ilçe seçim kurullarına iletilir (2972/10-e).

Ön seçim ilçe seçim kurullarının oluşumu

MADDE 5- 31 Mart 2024 Pazar günü yapılacak Mahalli İdareler Genel Seçimleri için bir ön seçim ilçe seçim kurulu oluşturulur.

Ön seçimde görev yapacak olan ön seçim ilçe seçim kurulu; ilçe seçim kurulu başkanı ile dört üyeden oluşur. Bu üyelerden ikisi o ilçede görev yapan Devlet memurları arasından seçilir. Bunlar kurulun devamlı üyeleridir. Diğer iki üyesi ise ön seçimi yapılacak olan siyasi partinin aday adayı olmayan parti üyeleri arasından belirlenir. Bunlar üyesi buldukları parti adına o parti adayları için yapılacak ön seçim işlemleri ile ilgili olarak kurula katılırlar. Aynı usulle ikişer yedek üye de seçilir (2820/41-a).

Üyelerin belirlenmesi yöntemleri

MADDE 6- a) Ön seçim ilçe seçim kurullarının siyasi partilerden seçilecek üyelerinin belirlenmesi:

Ön seçim ilçe seçim kurulu başkanı, ön seçim ilçe seçim kurulunun kurulması için öngörülen sürenin başında, ön seçimi yapılacak olan siyasi partilerin ilçe başkanlıklarına ikişer asıl ve ikişer yedek üye adını iki gün içinde bildirmelerini tebliğ eder. Siyasi partilerin bildirecekleri parti üyeleri, o siyasi partilerin ön seçim ilçe seçim kurulu asıl ve yedek üyeleri olurlar.

Ön seçim ilçe seçim kurulunun bu bentte gösterilen üyeliklerinden eksik kalanlar aşağıdaki (b) bendi hükümleri gereğince tamamlanır (298/19-1).

b) Ön seçim ilçe seçim kurullarının Devlet memurları arasından seçilecek olan üyelerinin belirlenmesi:

Bu üyeler, ilçe merkezinde görev yapan, yasama meclisi veya Mahalli İdareler Genel Seçimlerinden herhangi birine siyasi parti adayı veya aday adayı olarak katılmamış ve evvelce hiçbir siyasi partiye kaydolmamış Devlet memurlarını gösteren o ilçedeki görev süreleri esas alınarak düzenlenecek listenin ilk sekiz sırasında yer alanlar arasından ad çekme ile belirlenir. Bu ad çekme (a) bendi hükümleri gereğince tespit edilen asıl üyeler huzurunda ön seçim ilçe seçim kurulu başkanı tarafından yapılır. Ad çekme sırasında adları önce çıkanlar asıl, sonrakiler sıra ile yedek üye olur. Bu yoldan her asıl üyenin yedeği de belirlenir. Ancak, aynı bakanlığa mensup memurlardan birden fazla asıl üye olamaz, zorunlu durumlar saklıdır.

Görev süresi içinde asıl üyeliklerde meydana gelecek boşalmalar, eksilen asıl üyenin yerine kendi yedeği getirilmek suretiyle doldurulur. Yedek üyeliklerdeki eksilmeler eksilen üyenin niteliğine göre, seçilmesinde uygulanan hükümler gereğince tamamlanır.

Boşalan göreve getirilenler, yerine getirildikleri üyelerin görev sürelerini tamamlar (298/19).

Yetki

MADDE 7- Birden fazla ilçe seçim kurulu bulunan ilçelerde, ilçe seçim kurulu başkanına veya ilçe seçim kuruluna verilmiş olan görevler, birinci ilçe seçim kurulu başkanı veya kurulu tarafından yerine getirilir (2820/41-a).

Büyükşehir statüsündeki illerin ilçelerinde oluşturulan ön seçim ilçe seçim kurullarının çalışmasında, bu Genelge'nin 9, 10, 11 ve 12'nci maddelerinde yer alan siyasi parti seçmen listelerinin alınması, aday yoklaması, seçmen listelerinin askıya çıkarılması, seçmen listelerine itiraz ve listelerin kesinleştirilmesi ve bir kimsenin birden fazla seçmen listesine yazılması halinde yapılacak işlemler birinci ön seçim ilçe seçim kurulu tarafından sonuçlandırılarak kesinleştirilir.

Büyükşehir statüsündeki illerde de bu listeler kullanılarak ön seçim sandık kurulları, oy verme, sayım, döküm ve sonuçların birleştirilmesi işleri ön seçim kurulları tarafından yapılacaktır.

Ön seçim ilçe seçim kurullarının and içmesi

MADDE 8- Ön seçim ilçe seçim kurullarının başkan ve üyeleri, görevlerine başlamadan önce Kurul önünde 298 sayılı Kanun'un 27'nci maddesi uyarınca: "Hiçbir tesir altında kalmaksızın, hiç kimseden korkmadan, seçim sonuçlarının tam ve doğru olarak belirmesi için görevimi kanuna göre, dosdoğru yapacağıma namusum, vicdanım ve bütün mukaddesatım üzerine and içerim." şeklinde and içerler (2820/39; 298/27).

Parti seçmen listeleri

MADDE 9- a) Ön seçim Parti Seçmen Listeleri:

Siyasi partilerin ilçe ve ilçeye bağlı beldelerde bütün üyelerinin katılımıyla yapacakları ön seçimlerde, üye kayıt defterlerinde (ilçe seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenerek defter vasfı kazanan elektronik ortamda tutulan kayıtların aktarılması suretiyle tanzim olunan kayıtlar dahil) parti üyesi olarak kayıtlı olup, 31 Aralık 2023 tarihine kadar Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilen ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca ilçe seçim kuruluna gönderilen listelerde yer alan üyeler oy kullanabilirler (2820/42-4).

Yukarıda sözü edilen partili seçmenlere ait listeler, Yüksek Seçim Kurulunun bildirmesi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca ilgili ilçe seçim kurullarına gönderilir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen listeler alındığında, gerek duyulması halinde ilgili siyasi partinin üye kayıt defterleri getirilerek bu defterlerdeki kayıtlar ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından alınan listeler, ilgili parti yöneticilerinin ve gerektiğinde onların sağlayacağı personelin katılımıyla, ilçe seçim kurulu başkanının yönetimi ve gözetimi altında incelenir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen listelerde, ilçe bazında ilgili parti üyeleri gösterilmekle birlikte üyelerin yerleşim yerini içeren bilgilerin yer almaması halinde, üye kayıt defterlerindeki yerleşim yeri adreslerinden de yararlanılmak suretiyle siyasi partinin ön seçim yapacağı seçim çevreleri (ilçe ve beldeler) için ayrı ayrı seçmen listeleri hazırlanır. Bu listeler dörder nüsha olarak düzenlenir.

Bu işlem ve aşağıda verilen örnek dışında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından gönderilen listelerle parti üye kayıt defterlerinin önceden uygunluklarının sağlanmasına çalışılmayacaktır.

İl genel meclisi üyeliği ön seçimi ilçe bazında yapılacağından, bu ön seçimler için adres karşılaştırılmasına ve adrese göre ayırma gerek yoktur.

İlçe seçim kurulu başkanı, Seçim Takvimi uyarınca Yüksek Seçim Kurulunca ve il seçim kurulunca gönderilen bilgileri göz önüne alarak, ilçeye bağlı hangi beldelerde hangi partinin hangi seçimler için ön seçimle aday belirleyeceğini tespit eder.

Bu tespit sonunda,

ÖRNEĞİN:

Merkez ilçe ve bu ilçeye bağlı Armutlu, Ağaçalı, Cumalı ve Akarca beldelerinin var olduğunu,

A Partisinin; Armutlu, Ağaçalı ve Akarca beldeleriyle, merkez belediyesi ve il genel meclisi için ön seçim yapacağını,

B Partisinin; yalnız Armutlu Beldesi ile ilçe merkez belediyesi seçimleri için ön seçim yapacağını,

C Partisinin; Cumalı Beldesi belediye seçimleriyle, il genel meclisi seçimleri için ön seçim yapacağını,

kabul edelim.

İlçe seçim kurulunca; bu fıkra uyarınca ayırma işlemi yapılırken (A) Partisinin parti üye kayıt defteri de getirilerek, parti görevlilerinin yardımıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen listede yer alan üyelerin hangilerinin Armutlu, hangilerinin Ağaçalı, hangilerinin Akarca ve hangilerinin ilçe merkez belediye sınırları içinde oturdukları belirlenir. Her bir belde için (merkez dâhil) ayrı bir liste yapılarak, o belde oturanlar ilgili listeye yazılır. Bu listelerin düzenlenmesinde, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı listesi esas alınır; üye kayıt defterinde yer alan bir isim Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı listesinde yer almıyorsa yukarıda sözü edilen belde listelerinin hiçbirisine yazılmaz.

Bu suretle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının listesinde yer alan tüm isimlerin defterle karşılaştırılması bitirilip adreslere bakılarak belde listeleri düzenlendikten sonra, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı listesinde bulunup da ön seçim yapılmayan beldelerle ilgili parti üyeleri diğer belde listelerindekilerle birlikte il genel meclisi için ön seçim seçmeni olma hakkını kullanacaklar, belde listelerinde yer alanlar ise belde ön seçim seçmeni olacaklardır.

Aynı işlem (B) ve (C) partileri bakımından ön seçim yapacakları beldeler için tekrarlanacaktır. (B) Partisi il genel meclisi üyeliği için ön seçim yapmayacağından, Armutlu Beldesi ile merkez belediyesi listelerine alınanlar dışında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı listesinde kalanlar hakkında hiçbir işlem yapılmayacaktır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca, büyükşehir belediyeleri sınırları içinde yeni kurulmuş ilçelerin eski merkez ilçe adıyla gönderilen çizelgelerinden yararlanılarak, yeni duruma göre yukarıdaki hükümler esas alınmak suretiyle seçim türü bazında seçmen listeleri düzenlenir.

Adli teşkilatı kurulmamış olan ilçelerin siyasi parti üye çizelgeleri, bağlı oldukları ilçe seçim kurullarınca ve bu ilçeler adıyla askıya çıkarılacaktır.

Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde bulunan ilçelerin merkezindeki belediyelerin partili seçmenleri, aynı zamanda büyükşehir belediye başkanlığı adaylığı ön seçiminde de oy kullanacaklarından, bu ilçelerde belediye ön seçimleri yapılmayacak olsa dahi, yapılacağı bildirilmesi halinde büyükşehir belediye başkanlığı ön seçimlerinde kullanılmak üzere bu seçmen listeleri, yukarıda belirtildiği şekilde hazırlanıp askıya çıkarılacaktır.

Büyükşehir belediye başkanlığı adaylığı için ön seçim yapacağını bildiren siyasi partinin o büyükşehir belediye sınırları içerisinde kalan ilçelerin birinde teşkilatının bulunması yeterli olup, böyle durumlarda büyükşehir belediye başkanlığı adaylığı için ön seçim, yalnız teşkilatı bulunan ilçelerde yapılacak ve sadece bu ilçelerin seçmeni oy kullanacaktır.

Yukarıda sözü edilen seçmenlere ait listeler, ilgili parti yönetiminin sağlayacağı olanaklarla yeterli sayıda çoğaltılacaktır.

b) Aday Yoklaması Seçmen Listeleri:

Aday yoklaması yapacak siyasi parti, bir seçim çevresinde kayıtlı üyelerinin tamamı dışında başka bir usulle aday yoklaması yapacaksa, bu halde oy kullanacak üyelerin seçmen listelerini, seçmenler o seçim çevresinin dâhil olduğu ilçe parti teşkilatına kayıtlı ise, üye kayıt defterleri ile birlikte aday yoklaması yapacağı her seçim ve çevresi için ve yalnız o seçim ve çevresinden oy kullanacakları içerir biçimde dörder nüsha olmak üzere 20 Ocak 2024 Cumartesi günü ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığına vermek zorundadır. Ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığına bu listeler üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın onaylanarak Seçim Takviminde belirlenen 27 Ocak 2024 Cumartesi günü askıya çıkarılır (Saatt 08.00) (2820/42-6,7).

Seçmen listelerinin askıya çıkarılması

MADDE 10- Önceki madde hükümleri uyarınca ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığına hazırlanan ön seçim seçmen listeleriyle, bu Genelge'nin 9'uncu maddesinin (b) bendi uyarınca ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığına siyasi partilerce verilen aday yoklaması seçmeni parti üyelerini içeren listelerin birer nüshası ait oldukları ön seçim ve çevresi belirtilmek suretiyle Yüksek Seçim Kurulunca Seçim Takviminde belirlenen tarihler arasında ilgili parti ilçe yönetim kurulu ile ilçe seçim kurulu binaları önüne asılır (2820/42-7).

Büyükşehir belediye başkanlığı da dâhil olmak üzere, belediye başkanlığı ile belediye meclisi üyeliği ön seçimleri oy pusulaları bir zarf içine konulup aynı sandığa atılacağından, belediye başkanlığı ile belediye meclisi üyeliği ön seçimleri için tek liste askıya çıkarılacaktır.

Ancak, büyükşehir statüsünde olmayan illerin ilçelerinde, il genel meclisi üyeliği ön seçimleri de yapılacaksa, il genel meclisi üyeliği ön seçimi için ayrı bir liste askıya çıkarılacaktır.

Seçmen listelerine itiraz ve listelerin kesinleştirilmesi

MADDE 11- Siyasi parti seçmen listesinde adları bulunsun veya bulunmasın siyasi parti üyeleri, kendi parti seçmen listelerine askı süresi (27 Ocak 2024 Cumartesi-29 Ocak 2024 Pazartesi) içinde yazılı olarak itiraz edebilirler. İtirazlar, ön seçim ilçe seçim kurulu tarafından ilgili siyasi parti tüzük ve yönetmeliği hükümlerine göre incelenir ve Seçim Takviminde belirlenen 31 Ocak 2024 Çarşamba gününe kadar kesin olarak karara bağlanır. İtirazın yerinde görülmesi halinde parti seçmen listesi düzeltilir (2820/42-son; 298/112).

Siyasi parti üyelerinin tamamının katılımı ile yapılacak ön seçimlerde, yalnız o seçim çevresinde oturan ve üye kayıt defterinde adı yazılı olup Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen listelerde de adları bulunanlar oy kullanabileceğinden hazırlanıp askıya çıkarılan listelere karşı, listede adı geçen kişinin;

a) Parti üyesi olmadığı,

b) Ön seçim yapılacak seçim çevresinde oturmadığı,

c) 31 Aralık 2023 tarihine kadar üye kaydedilerek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmediği,

iddialarıyla yapılacak itirazlar, üye kayıt defteri de incelenerek sonuca bağlanacaktır.

Bu listeler kesinleştikten sonra, ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığınca, bu Genelge'nin 17'nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen esaslar çerçevesinde sandık seçmen listeleri oluşturulur. Listeler üçer nüsha olarak düzenlenir.

Ayrıca, seçmen listeleri kesinleştikten sonra, bu listelere göre Seçim Bilişim Sisteminden (SEÇSİS) boş olarak alınan ÖS/1 (Örnek: 141) sayılı parti seçmen kartı, belli süre içinde düzenlenerek ilçe seçim kurulu başkanlığınca üyelere dağıtılır. Kesinleşen listeler üzerinde aşağıdaki maddenin uygulanması dışında hiçbir değişiklik yapılamaz.

Bir kimsenin birden fazla siyasi parti seçmen listesine yazılması

MADDE 12- Bir kimsenin, aynı zamanda birden fazla siyasi partinin üyesi olamayacağı ve olduğu takdirde üyelik sıfatı bu siyasi partilerin hepsinde sona ermiş sayılacağından, birden fazla siyasi parti için ayrı ayrı düzenlenmiş ve kesinleşmiş olan siyasi parti seçmen listelerinde aynı isimlerin bulunması ve bu isimlerin farklı kişilere ilişkin bulunmaması halinde, bu isimler bütün partilere ait seçmen listelerinden silinir ve bu kişilerin bu partilerin hepsinde birden üyelik sıfatları kalkar.

Ayrıca, bu kişilere verilmiş olan siyasi parti seçmen kartları iptal edilerek durum ön seçim ilçe seçim kurullarınca, ilgili siyasi partilerin ilçe yönetim kurullarına ve ilgili sandık kurulları başkanlıklarına derhal bildirilir (2820/6).

Siyasi partilerin aday aday listelerini vermeleri

MADDE 13- Ön seçim veya aday yoklaması yöntemiyle aday tespiti yapacaklarını bildiren siyasi partilerin ilçe başkanlıkları, 2972 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi uyarınca il seçim kurullarınca tespit edilerek aynı Kanun'un 7'nci maddesine göre ilçe seçim kurulları tarafından ilan edilen sayılardan az olmamak üzere, asıl ve yedek aday adaylarını içeren listelerini bu ayırım yapılmaksızın her bir ilçe seçim ve seçim çevresi için ayrı ayrı olmak üzere 31 Ocak 2024 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar ilgili ön seçim ilçe seçim kurullarına vermesi gerekir.

Siyasi partiler, ön seçimle veya aday yoklamasıyla aday belirlenecek; il genel meclisi, belde ve ilçe belediye başkanı ve belediye meclisi aday aday listelerini ilçe; büyükşehir belediye başkan aday adayları listelerini de, büyükşehir hudutları içindeki ilçe seçim kurullarına da iletilmek üzere il seçim kurulu başkanlıklarına verirler.

Siyasi partiler, tüzüklerinde hüküm bulunmayan hallerde, aday aday listelerini soyadına göre alfabetik sırayla düzenlerler (2820/40).

Basılı oy pusulası ve zarfların verilmesi

MADDE 14- Ön seçim veya aday yoklamasına katılacak siyasi partiler, katılacakları seçim çevreleri ile seçimlere ait aday adaylarını içeren ve yukarıdaki madde uyarınca verilen listelere uygun olarak, ön seçim seçmen sayısı dikkate alınarak, yeteri kadar basılı oy pusulası ile zarfları, Yüksek Seçim Kurulunca ilan edilen Seçim Takviminde belirlenen 8 Şubat 2024 Perşembe gününe kadar ilgili ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığına verirler.

Bu oy pusulaları; belde belediye başkanlığı, ilçe belediye başkanlığı, büyükşehir belediye başkanlığı, belde ve ilçe belediye meclisleri ile il genel meclisi üyeleri aday adayları için ayrı ayrı olmak üzere bastırılır. Oy pusulasının baş tarafına siyasi partinin adıyla birlikte hangi seçim çevresine ve hangi seçim türüne ait olduğu yazılır.

Belediye meclisi ve il genel meclisi üyelikleri için ayrı ayrı verilecek aday adaylığı oy pusulasında asıl ve yedek ayırımı yapılmadan, Genelge'nin 13'üncü maddesinde yazılı esaslara göre mevcut adaylar sıralanarak yazılır.

Siyasi partiler, 2972 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin (d) bendi hükmünden yararlanarak belediye başkanı ile belediye meclisi üye aday adayları, müşterek listeye de ön seçime katılmak istedikleri takdirde, bu Genelge'nin 13'üncü maddesi uyarınca verilen listeye uygun olarak bastırılıp, birinci fıkraya göre verecekleri oy pusulalarındaki aday adaylarından başka isimleri içermemek ve kontenjan gösterilecekler hariç, o çevreden seçilecek asıl ve yedek üye sayısı kadar aday adayı ismini içermek koşuluyla, bir belediye başkan aday adayını, iç tüzüklerine göre belirlenmiş belediye meclisi üyeliği aday adayları ile birlikte kapsayan müşterek oy pusulasını bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen basılı oy pusulası ile birlikte ilçe seçim kurulu başkanlığına verirler.

Bu halde belediye başkan aday adayı içermeyen listeler müşterek liste sayılmaz ve işleme konulmaz.

Siyasi partiler, yukarıda belirlenmiş olduğu üzere düzenlenmiş müşterek listeleri, belediye başkan aday adayı sayısınca verebilirler (2972/10-c-d; 2820/40).

Eksik aday bildirilmesi ve aday adaylığından çekilme

MADDE 15- O seçim çevresi için öngörülen aday sayısından az aday adayı bildiren siyasi partiye, eksik aday adaylarını tamamlaması için ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığınca iki gün süre verilir. Bu süre içinde aday listesinin tamamlanmaması halinde mevcut aday adayları ile ön seçim yapılır. Ancak, tamamlanma süresinin sonunda da aday adayı sayısı seçilecek aday sayısının yarısının altında kalırsa, siyasi parti eksik aday bildirmesi nedeniyle bu ön seçime katılamaz. Basılı ön seçim oy pusulasına da ancak bildirilen adaylar yazılır. Listede bulunmadığı halde yazılanlara ait oylar tasnifte dikkate alınmaz.

Aday adaylarının ilçe seçim kuruluna bildirilmesinden sonra ön seçim sonuçlanıncaya kadar aday adaylığından çekilme dikkate alınmaz. Ancak, bu gibiler ön seçimde aday seçilmişlerse çekilmeleri hüküm ifade eder ve onların yerine, oy sıralamasında daha sonra gelenler aday seçilmiş sayılırlar. Ölüm halinde de aynı hüküm uygulanır (2820/40-son).

Ön seçim sandık kurullarının oluşturulması

MADDE 16- Ön seçimlerde görev alacak sandık kurulu, bir başkan ile dört asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Sandık başkanı ile iki asıl, iki yedek üye Devlet memuru arasından; iki asıl, iki yedek üye de siyasi partiler tarafından bu Genelge'nin 6'ncı maddesindeki esaslara göre belirlenir.

Sandık kurulları, Yüksek Seçim Kurulunca ilan edilen Seçim Takviminde belirlenen 29 Ocak 2024-3 Şubat 2024 tarihleri arasında oluşturulur (2820/41-6).

Oy sandıkları ve sandık kurulları

MADDE 17- Ön seçimle aday belirleyecek her siyasi parti ve her seçim çevresi için ayrı ayrı sandık kurulu oluşturulur.

2820 sayılı Kanun'un 41'inci maddesinin (b) fıkrasının üçüncü bendi uyarınca, ön seçim ve aday yoklamalarında siyasi partili seçmen listelerinin tespiti ile seçmen sayısına göre sandık sayısını belirleme görev ve yetkisi ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığına aittir.

Her sandık kurulunun yönetim ve denetiminde o seçim çevresinde ön seçim yapılacak seçim türü sayısınca sandık bulunur.

ÖRNEĞİN:

Bir siyasi parti bir ilçede il genel meclisi ile merkez belediye ve ilçeye bağlı A ve B beldelerinde ön seçim yapacaktır. Merkez ilçenin; belediye ön seçimi ile il genel meclisi ön seçimleri için bir sandık kurulu oluşacaktır. Bu sandık kuruluna bağlı olarak biri il genel meclisi biri de merkez belediye ön seçimleri için iki adet sandık bulunacaktır. İl genel meclisi veya merkez ilçe belediyesi için oy kullanacak kaç seçmen varsa, yeteri kadar seçmene bir sandık hesabıyla (Bu hesaplama yetkisi ön seçim ilçe seçim kurulu başkanına aittir.) ek sandık kurulu oluşturulacak ve bunların sayısınınca da oy sandığı olacaktır.

Aynı şekilde "A" beldesi bakımından belediye başkanı ve meclisi ön seçimleri için bir sandık kurulu, "B" beldesi içinde aynı seçimler için bir sandık kurulu oluşturulacaktır. Fazla seçmen olan (Bu hesaplama yetkisi ön seçim ilçe seçim kurulu başkanına aittir.) beldeler için ek sandık kurulu oluşturulabilecektir. İlçenin tüm il genel meclisi ön seçim seçmenleri, ilçe için oluşturulan sandık kuruluna bağlı sandıkta oy kullanacaklarından, beldelere ait sandık kurullarına bağlı sandıklarda, yalnız o beldenin belediye başkan ve meclisi üyelikleri adayları için oy kullanacaklardır.

Büyükşehirlerde, büyükşehir belediye başkan adaylığı için de ön seçim yapılması halinde bu ön seçime ait oylar da diğer belediye başkan ve meclisi üyelikleri ön seçimine ait oylarla birlikte aynı zarfa konulacağından, bunun için ayrı bir sandık oluşturulmayacak; oylar, ilçe belediye seçimlerine ait zarflar içinde aynı oy sandığına atılacaktır.

Her sandık kurulu için en az bir kapalı oy verme yeri bulundurulur. Sandıkların yerleri tespit edilerek alışılmış araçlarla ilan olunmakla birlikte ilgili siyasi partilere de duyurulur (2820/41-son).

Her siyasi parti ve ön seçim için ayrı ayrı olmak üzere kapalı oy verme yerleri, 298 sayılı Kanun'un 74, 75 ve 76'ncı maddelerindeki esaslar dikkate alınarak hazırlanır. Kapalı oy verme yerlerinin her birinde masa veya benzeri gereçler ile kalem bulundurulur.

Sandıklar, belediye başkanı ve meclisi üyelikleri adaylığı ile il genel meclisi üyelikleri adaylığı ön seçimleri (tüm seçimler ve seçim çevreleri) için ilçe merkezinde, yukarıdaki fıkra da belirtilen esaslara göre belirlenecek yerlere konulur. Her sandığın üzerinde parti adı ile birlikte ait olduğu seçim çevresini ve türünü gösteren bir levha bulundurulur.

Müşahitler

MADDE 18- Ön seçim sırasında siyasi partilerin birer müşahidi kendi partilerine ait sandık başı işlemlerini takip etmek üzere hazır bulunabilir. Ön seçimde aday olanlar, müşahit sıfatıyla sandık başında bulunamazlar (2820/45).

Ön seçim gününe hazırlık

MADDE 19- Ön seçim ilçe seçim kurulu başkanı, aşağıdaki yazılı;

- a) Bu Genelge'nin 17'nci maddesi uyarınca belirlenecek sayıda oy sandığını,
- b) Ön seçim ilçe seçim kurulunca numarası önceden belirlenen sandık kurulu mühürünü,
- c) Ön seçim yapacak siyasi partiye ve ön seçimi yapılacak seçime ait kesinleşen ön seçim seçmen listelerinden gerekiyorsa sandık listelerine ayrılmış onaylı ikişer nüsha listesini (biri sandık alanına asılır, diğeri oyunu veren seçmenin imzası alınmak üzere sandık kurulu önünde bulunur),
- ç) Ön seçim yapacak siyasi parti tarafından ön seçimi yapılacak seçime ait olmak üzere bastırılarak gönderilen ve ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığınca mühürlenmiş yeteri kadar sayıda zarf ve oy pusulasını,
- d) İstampa ve mürekkebinin,
- e) Onaylı tutanak defterini,

f) Sayım–döküm cetveli ve diğerk basılı kâğıtlarını,

g) Sandık sayısınca boş torbasını,

ğ) İlgili siyasi partinin ön seçimi yapılacak seçime ait aday adaylarının listesini (sandık alanına asılacak),

sandık kurulları başkanlarına, sandık alanında bulundurmak üzere temin ve teslim eder.

Oy vermeye ait esaslar

MADDE 20- Siyasi parti ön seçim sandık seçmen listesine kayıtlı her seçmen, ön seçimde oy verme hakkına sahiptir. Sandık seçmen listesinde kaydı olmayanlar oy kullanamazlar.

Ön seçimde oy vermek için parti seçmen kartının gösterilmesi şarttır. Bu belgeyi gösteremeyenlerden veya belgenin sahibi olduğunda tereddüt edilenlerden parti kimlik cüzdanı, o da yoksa Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan; Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı, geçici kimlik belgesi, nüfus cüzdanı, resmî dairelerce verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, avukat kimlik kartı, sürücü belgesi gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmî nitelikteki belgelerden biri istenir (298/87, 91).

Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir (298/87).

Sandık başına gelen partili seçmene sandık kurulu başkanı veya görevlendireceği kurul üyesi, oy pusulasını sandık kurulu başkanlığı mührü ile mühürlereyerek verir (2820/46-2).

Partili seçmen, sandık kurulunca kendisine verilen (ilçe seçim kurulu ile sandık kurulu mührünü içeren) oy pusulalarını ve ilçe seçim kurulunca mühürlü oy zarfını alarak, oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine geçer.

Oy verme

MADDE 21- Seçmen, sandığa atılacak oy pusulalarını ve zarfını aldıktan sonra kapalı oy verme yerine girer ve oyunu aşağıdaki şekillerde kullanır:

a) İl genel meclisi üyelikleri adaylığı için oy verme:

Partili seçmen tarafından asıl ve yedek ayrımı yapılmaksızın sıralanmış bulunan aday adaylarının isimlerinin karşısına (X) çarpı işareti konularak tercih kullanılır. İşaretleme o seçim çevresinin çıkaracağı asıl ve yedek üye toplam sayısından çok ve yarısından az olamaz (2820/46).

ÖRNEK:

Altısı asıl, altısı da yedek olmak üzere on iki üye seçilecek il genel meclisi için işaretlenecek isimler, on ikiden çok ve altıdan az olmayacaktır. Belirtilen bu ölçülere uyulmaması, oy pusulasının geçersiz sayılmasını gerektirir (2820/46-son).

b) Belediye meclisi üyelikleri adaylığı için oy verme:

1- İlgili siyasi parti, bu Genelge'nin 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca müşterek oy pusulası vermemiş ise tercih işaretleme, il genel meclisi üyeliği adaylığı için yapılanın aynısı olacaktır. Ancak, 2972 sayılı Kanun'un 10. maddesinin (c) bendinde öngörülen kontenjan adaylığı kanun gereği olmasına rağmen, yapılacak işaretlemede kontenjan adaylığı dikkate alınmaksızın, o seçim çevresinin çıkaracağı asıl ve yedek üye toplam sayısından çok ve yarısından az olamaz. Örneğin; on beş asıl, on beş de yedek belediye meclisi üyesi seçilecek yerlerde, yapılacak işaretlemede en çok aday sayısı 30; en az 15 olacaktır. (2972/10-c; 2820/46-son)

2- İlgili siyasi parti bu Genelge'nin 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında sözü edilen müşterek oy pusulaları da vermiş ise, parti seçmeni hem bunları hem de anılan maddenin birinci fıkrasında tanımlanan basılı oy pusulasını sandık kurulu başkanından alarak kapalı oy verme yerine girecek ve orada tercihini yapacaktır. Seçmen, 14'üncü maddenin birinci fıkrasında tanımlanan oy pusulasını kullanmaya karar verdiği takdirde, oy verme işlemini yukarıda (1) numaralı bentte belirtildiği üzere gerçekleştirecek, şayet müşterek oy pusulasını kullanacak ise seçmen, müşterek oy pusulasını aynen, üzerinde hiçbir değişiklik yapmadan ve işaret koymadan zarfa koyabileceği gibi, listede mevcut aday adaylarından (belediye başkan adayı dahil) istediğini çizmek ve bunların yerine diğer aday adaylarından isimler yazmak suretiyle oyunu kullanabilir.

Partili seçmen, müşterek oy pusulasını kullanmaya karar verip oy pusulasında bazı isimleri çizmek ve yerlerine başka aday adaylarını yazmak suretiyle değişiklik yaptığı takdirde, sonuçta müşterek oy pusulasındaki aday adayları sayısı, seçim çevresinin çıkaracağı asıl ve yedek üye toplam sayısından çok ve bu sayıdan az olamayacağı gibi, yeni yazılan isimlerin mutlaka basılı aday listesinde bulunan adaylardan olması da gerekir.

Bu şartlara uygun olmayan değişiklikler, oy pusulasını geçersiz kılar.

e) Belediye başkanlığı ve büyükşehir belediye başkanlığı adayları ön seçimi için oy verme:

Bu seçimlerde partili seçmen tarafından basılı oy pusulasında yazılı aday adaylarından yalnızca birinin isminin karşısına (X) çarpı işareti konularak tercih kullanılır.

Birden fazla aday adayının isminin karşısına işaret konulması veya birden fazla aday olduğu halde, oy pusulasında tercih işareti konulmamış bulunması, oy pusulasını geçersiz kılar. Oy pusulasında yalnız bir belediye başkan adayını yazılı ise, o oy pusulası tercih işareti konulmamış olsa dahi geçerlidir.

Seçmen müşterek oy pusulasını kullanmayı tercih etmiş ise onu; aksi halde işaretlediği belediye başkan adayları ile belediye meclisi üye adaylarına ait basılı oy pusulalarını aynı zarfa koyarak sandığa atar.

Büyükşehir belediye başkan adaylığı için de ön seçim yapılması halinde, seçmen bu maddenin birinci fıkrasına göre işaretlediği oy pusulasını, ilçe belediye başkanlığı ve meclisi üyelikleri adaylarına ait oy pusulalarını koyduğu zarfa koyarak ilçe belediye ön seçimi için ayrılmış sandığa atar.

Oy pusulası işaretlendikten sonra zarfa konulur, zarf kapatılır ve kapalı oy verme yerinden çıkılarak oy zarfı ait olduğu sandığa atılır. Oyunu veren seçmene, sandık listesindeki adının bulunduğu yer imzalatılarak oy verme işlemi tamamlanır.

Oy verme süresi, oyların sayımı ve dökümü

MADDE 22- Oy verme süresi, oyların sayımı ve dökümü, oy kullanma usulü, geçersiz oylar ve sandık başı işlemleri ile tutanakların birleştirilmesinde, 298 sayılı Kanun hükümleri ile bu Genelge hükümlerine aykırı olmayan 31 Mart 2024 Pazar Günü Yapılacak Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde İl, İlçe ve Geçici İlçe Seçim Kurullarının Görev ve Yetkilerine Dair 139 sayılı Genelge ile Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerine Dair 138 sayılı Genelge hükümleri uygulanır.

Oyların sayımı ve dökümü ile tutanak düzenlenmesinde ilgisine göre, SEÇSİS'ten boş olarak alınan ÖS/51 (Örnek: 146), ÖS/52 (146-A), ÖS/53 (146-B), ÖS/54 (146-C), ÖS/55 (146-D) formlar her sandık kurulunda hazır bulundurulur ve usulüne göre düzenlenir.

İtiraz hakkı

MADDE 23- Seçim ve sandık kurullarıyla kurul başkanlarının kesin olmayan kararlarına karşı ilgili siyasi parti, o siyasi partiden ön seçimde aday adayları olanlar veya o siyasi partinin teşkilat kademelerinin başkanları veya vekilleri ile parti müşahitleri itiraz edebilirler (2820/50).

Ön seçim tutanağı ve itirazın sonuçları

MADDE 24- Ön seçim sandık kurulları, ÖS/51 (Örnek: 146) cetvelde oyların döküm ve sayımını yaparak ÖS/3 (Örnek: 146/1) tutanağı düzenler ve bunları aynı gün ön seçim ilçe seçim kuruluna iletir.

Ön seçimlerde her siyasi parti ve her ön seçim için seçim çevreleri dikkate alınarak ayrı ayrı düzenlenecek ÖS/56 (Örnek: 146-E) basılı tutanak kâğıdında, o partiden aday adayları olmuş bulunanların her birinin aldıkları oyların toplamı rakam ve yazı ile belirtilir. Bu tutanak ön seçim ilçe seçim kurulu başkanı ve üyelerince imzalanır.

Aynı sayıda oy almış olanlar arasındaki sırayı ilgili siyasi partinin merkez karar ve yönetim kurulu tespit eder.(2820/51-2)

Adaylık tutanağına yapılan itiraz, oyların sayımı veya dökümüne ilişkin olduğu ve yeniden yapılan sayım döküm ve sonunda tutanakların iptaline karar verilmesi halinde, yeniden yapılan sayım ve döküm sonucuna göre seçildikleri anlaşılanlara veya aldıkları oy sayısı değişenlere ön seçim ilçe seçim kurulunca tutanakları verilir veya oy sayısı düzeltilir.

Ön seçim ilçe seçim kurulunca bu konuda verilen kararlara karşı aynı kurula yalnız şikâyet yoluyla başvurulabilir.

Ön seçim ilçe seçim kurulunun şikâyet üzerine verdiği karar kesindir.

Büyükşehir belediye başkan adayları için düzenlenen ilçe birleştirme tutanaklarına karşı yapılan itirazlar il seçim kurulunca incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İl seçim kurulunun birleştirme tutanağına karşı ancak il seçim kuruluna şikâyet yoluna gidilebilir. Şikâyet üzerine verilen kararlar kesindir.

Bu itiraz ve şikâyetlerin ilgili seçim kurullarınca sonuçlandırılmalarına ilişkin süreler, Yüksek Seçim Kurulunca Seçim Takviminde gösterilmiştir.

Büyükşehir belediye başkan aday adaylığı ön seçim sonuçları için ilçe seçim kurullarınca düzenlenen tutanaklar, birleştirilmek üzere il seçim kurulu başkanlığına gönderilir (Örnek: 146-H).

Ön seçimin, ön seçim işlemleri sebebiyle iptali halinde ön seçim yenilenmez ve bu seçim ve çevresi için bütün adaylar, parti tüzüğünde gösterilen yöntemlerle parti yetkili organları tarafından belirlenir.

Tutanakları iptal edilenler yerine, adayların ön seçimde aldıkları oy sırasına göre tutanak verilir. Sırada olan yoksa veya sıradakiler yetmezse boşluklar parti tüzüğünde gösterilen yöntemlerle siyasi partinin yetkili organlarınca doldurulur (2820/51).

Ön seçim sonuçlarının siyasi partilere ve kazananlara bildirilmesi

MADDE 25- Her siyasi partinin ön seçimine katıldığı her seçim ve çevresi için aday adaylarının aldığı oy sayısını içeren tutanaklar ÖS/57 (Örnek: 146-F), ön seçim ilçe seçim kurulu başkanlığınca ilgili partinin ilçe başkanlığına gönderilir. Kazanan aday adaylarına da ÖS/58 (Örnek: 146-G) formu düzenlenerek verilir.

Büyükşehir belediye başkan aday adaylığı sonuçları ise, il seçim kurulu başkanlığı tarafından ilgili parti il başkanlığına (Örnek: 146-İ) ve kazanan aday adayına (Örnek: 146-J) bildirilir.

Aday listelerinin verilmesi

MADDE 26- Siyasi partilerin ilçe yönetim kurulları, ön seçimde alınan sonuçları göz önüne alarak ve belediye meclisi üye adaylığı yönünden, 2972 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin (c) bendi uyarınca tüzüklerine göre belirledikleri kontenjan adaylarını da asıl ve yedek adaylar arasına katmaksızın aynı listenin yedek adaylarından sonra "Kontenjan adayları" başlığı altında göstermek suretiyle her seçim çevresi için düzenleyecekleri aday listelerini 4 nüsha halinde, Seçim Takviminde belirlenen süre içinde alındı belgesi karşılığında ilçe seçim kurulu başkanlığına verirler.

Aynı miktarda oy almış olanlar arasındaki sırayı, ilgili siyasi partinin tüzüğüne göre yetkili kılınan organ veya teşkilat kademesi belirler.

Büyükşehirler için, siyasi partilerin il başkanlıkları da büyükşehir belediye başkan adaylarını aynı şekilde belirlenecek süre içinde il seçim kuruluna bildirirler.

İl ve ilçe seçim kurulları, listeleri kendilerine verilen geçici adayları ilgili yerlerde alışılmış usullerle ilan ederler (2972/12).

Adaylara karşı itiraz

MADDE 27- Adayların geçici olarak ilanı üzerine adaylara karşı ilçe seçim kuruluna itiraz edilebilir. İlçe seçim kurulu kararlarına karşı ilgililer il seçim kuruluna itirazda bulunabilirler. İl seçim kurulunun itiraz üzerine verdiği karar kesindir.

Büyükşehir belediye başkan adayları hakkındaki itirazlar il seçim kurulunca incelenir. Bu inceleme sonucunda verilen kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz yoluna başvurulabilir. İtiraz üzerine Yüksek Seçim Kurulunca verilen karar kesindir.

İtiraz ve şikâyetler ile bunların ilgili seçim kurullarınca incelenmelerine ilişkin süreler Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan Seçim Takviminde belirtilmiştir (2972/14).

Adayların incelenmesi

MADDE 28- İlçe seçim kurulları, kendi seçim çevrelerinin adayları hakkında yapacakları inceleme sonucunda kanunda yazılı adaylık şartlarında noksanlık veya aykırılık bulunduğunu görürlerse, durumu ilgili adaya ve siyasi partilerin ilçe başkanlıklarına bildirirler.

Büyükşehir belediye başkan adaylarına ilişkin inceleme il seçim kurulunca yapılır. Noksanlık ve aykırılık görülürse bu kurulca siyasi partinin il başkanlığına bildirilir.

İlgili aday ve siyasi parti, bu bildirimler üzerine büyükşehir belediye başkan adaylığı yönünden Yüksek Seçim Kuruluna, diğer adaylar yönünden de il seçim kuruluna itiraz edebilirler. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

Bu maddede belirtilen hususlar hakkında da Genelge'nin 27'nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanır (2972/15).

Eksik adaylıkların tamamlanması

MADDE 29- Siyasi partilerin aday listelerinde, 27 ve 28'inci maddelerdeki durumlar nedeniyle eksiklikler meydana geldiği takdirde durum ilçe seçim kurulu başkanlığınca, büyükşehir belediye başkanlığı adayı yönünden il seçim kurulu başkanlığınca ilgili siyasi parti yönetim kurulu başkanlığına bildirilerek eksikliğin tamamlanması istenir. Eksiklik, ön seçimle belirlenmiş adaydan doğmuş olsa da partinin merkez karar ve yönetim kurulu veya tüzüğün yetki verdiği diğer herhangi bir merkez veya taşra teşkilatı yönetim kademesi tarafından tamamlanır. Siyasi partiler, bu eksikliği verilen süre içinde tamamlamadıkları takdirde o seçim çevresinde eksik liste ile seçime katılırlar.

SEÇSİS'ten alınacak evrak

MADDE 30- Bu Genelge kapsamında belirtilen basılı evrak SEÇSİS'in;

- Raporlar menüsünden,
- Diğer Basılı Evrak (İçi Boş) seçeneğinden,
- Ön seçim (Mahalli İdareler Evrakı),
işlem menüsünden alınarak kullanılacaktır.

Ön seçim evrakının saklanması

MADDE 31- Hesaba katılan, katılmayan ve itiraza uğramış olan oy pusulaları, sayım-döküm cetvelleri ve adaylığa seçilme tutanaklarıyla diğer her türlü evrak, seçimlerin kesin sonuçlarının ilanı tarihinden itibaren üç ay süreyle ilçelerde ilçe seçim kurulu başkanı ve illerde il seçim kurulu başkanı tarafından saklanır.

Bu evrak, Yüksek Seçim Kurulunun izni olmaksızın hiçbir yere gönderilemez (2820/49).

Bu Genelge'de hüküm bulunmayan haller için yapılacak işlemler

MADDE 32- İl seçim kurulları ile ön seçim ilçe seçim kurulları ve ön seçim sandık kurulları; bu Genelge'de yer almayan diğer seçim işlerini 298 sayılı Kanun'da yazılı yetki ve görevler dâhilinde İl, İlçe ve Geçici İlçe Seçim Kurullarının Görev ve Yetkilerine Dair 139 sayılı Genelge ile Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerine Dair 138 sayılı Genelgelerdeki düzenlemeler uyarınca yürütürler.

MADDE 33- Bu Genelge; Yüksek Seçim Kurulunun 20/12/2023 tarihli ve 2023/1572 sayılı Kararı uyarınca kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.